

Planer om gruve i Andebu/Larvik. FNFs budskap til politikerne

Store natur- og opplevelseskvaliteter for friluftsliv vil gå tapt. Slam og forurensing fra anlegget vil utgjøre en stor trussel for arter i området, og vi er særlig bekymret for vannkvaliteten i Lågen og for laksen. Gruveprosjektet er svært kortsiktig, mens vi vil måtte leve med konsekvensene for bestandig. Uansett tilbakeføring, vil slam og demninger gi avsperrert adkomst til turområder, et gedigent giftdeponi øst for Kvelde og fare for forurensing i resten av våre barn og barnebarns levetid.

Lokalt engasjement. Turistforeningene, Jeger og Fisk, Speideren, Naturvernforbundet, Orienteringsklubber, historielag, Sjøørretgruppa, Natur og Ungdom med flere er engasjert i saken.

Vi må stille strenge miljøkrav til gruveindustrien. Mineralutvinning skal være lønnsomt også for lokalmiljøet med fornuftig ressursbruk og ikke gå på bekostning av viktige naturverdier og bærekraftige næringer. Tidligere gruedrift har vist at mineralutvinning kan ha store miljøkonsekvenser, ikke bare for vår generasjon, men også kommende generasjoner. I dette tilfellet er det snakk om å betale dyrt og lenge, for en svært kortvarig og begrenset nytteverdi.

Laksen blir truet. Utvinningen av fosfat innebærer bruk av store mengder vann, og utslippene vil selv med rensing gi vann med høy grad av partikler. Vannet vil endre farge og gi store konsekvenser for laks, elvemusling og annet liv i Lågen. Lågendalen har lang tradisjon med fiske og står for verdiskapningen lokalt og er en fornybar ressurs for kommende generasjoner. Dette må legges til grunn for de vurderingene som skal gjøres.

Flere konsekvenser enn utbyggerne sier. Utbyggerne vil båndlegge store arealer i to kommuner. Selv påstår de feilaktig at eneste konsekvens for Larvik er økt trafikk pga transport. Flere daler vil bli demmet opp og selve perlen Farmenrøysa bli borte og males opp til fin sand/silt.

Mye brukt naturområde. Bruddet er planlagt i et vakkert natur- og friluftsområde som er mye brukt til rekreasjon, høsting av bær, sopp og nyttevekster, jakt, ridning, orientering og generelt friluftsliv. Området er viktig for både lokalbefolkningen og som nærmiljø da det er lett tilgjengelig og utgjør turområde og nærmiljø for befolkningen i Andebu, Sandefjord og Larvik, totalt 95 000 mennesker.

DNT -hytter og blåmerkede stier. Turistforeningen har 10 mil med merkede løyper i området, hvorav halve området blir direkte berørt og resten indirekte berørt av støyen. Dagsturhytta Heisetra ligger 5 km nord for Andersbonn som utgjør sentrum av utbyggingsområdet. Her ligger også Slirabu som er en ubetjent DNT-hytte for overnatting. Besøkstallet er årlig ca. 1100 overnattinger og ca. 2000 dagsbesøk, tilsammen 3100. I tillegg kommer turgåere som antagelig er 10 000 i året.

Jakterreng og o- kart. Området er jakterreng for Kvelde jaktlag og har opplevelsesverdier tilknyttet jakt, folkehelse, tradisjon og kultur. Jakterrenget gir grunnlag for utmarkbasert næring. Hedrum OL og Sandefjord OK har et felles orienteringskart over Andersbonn og området. De har både treninger og konkurranser i området og ønsker å opprettholde disse aktivitetene.

Alternative kilder til fosfat er tilgjengelig i Vestfold. Fosfat er en begrenset naturressurs som benyttes i kunstgjødsel til landbruket. Resirkulering av fosfat i husdyrgjødsel, matavfall og kloakkslam kan ventelig dekke behovet for fosfat i mange år. Stadig ny teknologi blir tilgjengelig og et nytt anlegg er startet opp i Vestfold. Ved å bruke husdyrgjødsel og matavfall i «Den Magiske Fabrikken», bidrar man til betydelig reduksjon i klimautslipp i landbruket, samt at det i tillegg til klimavennlig biogass produseres verdifull biogjødsel til produksjon av ny mat.

Utfartsområde. Andersbonn er et kjent utfartssted spesielt for befolkningen i Kvelde og Kodal og er utfartsparkering for turer i nærområdet, Farmenrøysa, Knappen og Heisetra mv. Utfartsområder er verdsatt som meget viktige friluftsområder (høyeste verdi) i Direktoratet for Naturforvaltning sin håndbok om Kartlegging og verdisetting av Friluftslivsområder. Dette fordi disse områdene er essensielle åpninger for friluftsliv og rekreasjon i utmark.

Folkehelse. Områdets uberørthet gir befolkningen mulighet til å nyte det tradisjonelle og stille friluftslivet, og en mulighet til økt folkehelse gjennom bevegelse, livsutfoldelse og ro i et naturlig landskap. En økning i befolkningens helse har en stor økonomisk og sosial verdi, noe som de aktuelle kommunene ikke må overse i bedømmingen av områdets helhetlige verdi.

Vakker natur. Området er svært rik på opplevelseskvaliteter og står i stor kontrast til monoton industriskog vi finner i andre deler av kommunen. Området er preget av lyng og rabbesamfunn med furu og har mye svaberg i oppe i dagen. Området inneholder en rekke elementer som påvirker opplevelseskvalitetene som halvåpent terreng, utsikt, variert vegetasjon og skjermet beliggenhet. Har lite støy fra veier og andre menneskelige aktiviteter.

Biologisk mangfold. Det er behov for økt kartlegging av det biologiske mangfoldet før videre planlegging, slik at ikke lokalt/regionalt viktige arter går tapt i prosessen.

Verdifullt område. Området er høyt verdsatt av fylkeskommunale myndigheter. Både Vestfold Fylkeskommune og Gjensidige stiftelsen har nylig bevilget midler til skilting og merking av stier i området. Skiltingen er oppgradert i 2016 av Sandefjord Turistforening. Dette er penger som er investert i økt folkehelse, friluftsliv og rekreasjon, og som vil gi innbyggerne glede og livsutfoldelse i mange år.

Kulturminner. Det foreslåtte området for utbygging vil ødelegge flere kulturminner. En slipp-plass fra krigen og flere gamle setrer, Farmenskogen og Nommemoa ligger i området. Turstiene er også gamle kulturminner.

Underjordsdrift. Det er store protester mot dagbrudd andre steder i Europa. Det er dyrere, men mulig og mer miljøvennlig å ha tilbakefyllingsdrift i et underjordisk brudd. EU ønsker nå å innføre underjordsdrift som en standard der det er praktisk mulig for at det skal bli sosialt akseptert.

Renseteknologi. Gruvedrift vil gi avrenning av ulike slag. Det må utvikles renseteknologi som stanser skadelig avrenning helt. Det bør fokuseres på biologiske rensalternativer som har begrenset eller ingen negativ påvirkning på natur og landskap i området. Slik renseteknologi må være ferdig utvikla før en gir tillatelse til gruve drift.

Potensiale. Området blir brukt mye i dag, likevel ligger den store verdien i potensielt bruk i fremtiden. Med økt befolkningstetthet i byene i Vestfold i et hundreårsperspektiv vil behovet for grønne nærmiljø bli større og Farmenrøysa og omkringliggende områder vil være aktuelt som fremtidig bymark jf. Friluftsmeldingen.

Kartleggingen kommunen har begynt må fullføres. Det pågår kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i Larvik som skal være ferdig i løpet av neste år. Området det søkes om utbygging i, er et mye brukt friluftsområde og kartleggingen er ikke ferdig.

Vi ønsker at området blir satt av til natur og friluftsliv-formål og som nærrekreasjonsområde i kommuneplanene fremover.